

Nejdříve nechce o soukromí vůbec hovořit. Ale prvotní odstup jakoby mávnutím kouzelného proutku zmizí. To když se řeč stočí na cestování a setkávání, někdy i naprosto nečekaná, s lidmi, kteří stejně jako ředitelka Asociace TRIGON Olga Rosenbergerová milují Janáčkovy Hukvaldy, filmy Miloše Formana, obrazy Jana Zrzavého nebo literární díla spisovatele a básníka Julia Zeyera.

To myslíte vážně? V současné době zní jméno Zeyer až čítankově. Není to trochu autostylizace?

Nedělám věci pro získání osobitého image. Zeyerův Jan Maria Plojhar pro mne odhaluje charakterové rysy našeho národa, někdy ne příliš lichotivé. Autor mi je sympatický postojem vůči maloměstáctví. Navíc je pro mne inspirativní i díky svým cestám do zahraničí a znalostem cizích kultur. Moje cesty do Itálie, Španělska nebo Francie mají podobný charakter.

Pokud si dobře vzpomínám, hudební skupina Trigon band vznikla po jednom z vašich zahraničních pobytů.

Přesně tak. Ve Francii jsem se setkala se zaměstnanci chráněných dílen. Nadchlo mne nejen, že handicapovaní zde běžně pracují, ale ve volném čase ještě muzicírují. Skupinu Arkane jsem proto pozvala do Ostravy. V loňském roce vystoupili na Evropských dnech handicapu. Na slavnostním večeru s názvem Rozumíme si se na pódiu potkalo několik takových skupin a náš Trigon band si užil své první velké okamžiky slávy.

V Česku existuje 50 tisíc neziskových organizací a další přibývají. Už druhý rok stojíte v čele velmi aktivní Asociace TRIGON. Závídí vám méně úspěšní kolegové?

Nepřejícnost je všude a její projevy a skryté podoby mne pokaždé překvapí. Závisti prostě nerozumím. Římské pravidlo říká: Kdo tvrdí, že něco nejde udělat, by neměl překážet tomu, který to dělá.

V čele společnosti musíte určovat směr cesty a hlídat nadeklarované hodnoty. Jaké hodnoty strážíte zejména?

Hodně mne ovlivnil můj otec. Měl těžké dětství, vyrůstal v sirotčinci. Od něj jsem odmala slyšela o důležitosti zůstat za všech okolností slušná, pomáhat druhým, být houževnatá a celý život žít opravdově a v pravdě.

V současných podmínkách, kdy jsou určující peníze, dost nereálné, nemyslíte?
Nemyslím, to se přece nevylučuje.

Dobře, tak nám řekněte, jak to vypadá, když musíte věčně bojovat o finanční prostředky.
Není to jednoduché, což mi určitě potvrdí většina lidí z neziskových organizací v Česku.

U nás neexistuje žádná nezávislá certifikace neziskového sektoru? Sponzor, než poskytnete finanční dar do oblasti dejme tomu

vzdělávání nebo bydlení handicapovaných, nikde tedy nezjistí, jak s penězi dárců neziskovka hospodáří a jestli peníze nepohltní jen její provoz?

Když se někdo rozhodne podpořit Asociaci TRIGON, poskytne prostředky na daný projekt. Jsme transparentní a otevřená organizace, ve které si dárci může ověřit, na co své peníze věnoval. Moje zkušenost je taková, že sponzoři chtějí financovat konkrétní aktivity. Seznámíme je proto se svou činností a záleží, co koho zaujme. Někteří chtějí podpořit vybavení dílen, jiní nákup hudebních nástrojů nebo vybavit multimediální učebnu. Peníze na provoz organizace získáváme především prostřednictvím dotací z města a kraje.

V USA například existují organizace zvané Charity Watchdogs, které neziskové organizace proklepnou, oznámí a na všem přístupném webu výsledky zveřejní.

Pokud hodnocení provádí odborníci nezávislé organizace, tak je určitě pro sponzory a poskytovatele dotací dobré znát kvalitu služeb jednotlivých neziskovek. V Boloni například město vyhlásí soutěž na poskytování konkrétních služeb pro handicapované. Do výběrového řízení se přihlásí vícero neziskovek, vybrána je pouze ta nejlepší, a dotace získá na tři roky. Když víte, že budete mít peníze na provoz a mzdy zaměstnanců na delší dobu, ovlivní to příznivě i kvalitu poskytovaných služeb.

Představy neziskovek, že i nadále budou štedře dotovány z veřejných rozpočtů, jsou v dnešní době zřejmě liché. Obce a stát ale nejsou jediní, kdo mohou s financováním pomoci.

Samozřejmě, jedním z důležitých zdrojů financování je sponzoring. Asociace ani žádná jiná nezisková organizace není schopna fungovat bez podpory z více zdrojů. Pramenem jsou také peníze z Evropské unie. Tady se nám dveře poněkud přibouchávají před nosem, protože je nutně každý projekt nejdříve předfinancovat. A co si budeme nalhávat, neziskovky obecně získávají velmi obtížně jakoukoli půjčku. To už nebudu hovořit o vysokých úrocích. Otázkou zůstává, zda vůbec jít do takového finančního rizika.

Není to trochu výmluva? Možnosti, jak vyžrát na systém zpětných plateb, je například realizace krátkodobých projektů, které na sebe navazují. Pak už jen stačí sehnat peníze na financování toho prvního. Takže neziskový sektor je odsouzen pořád do pozice prosebníka?

To v žádném případě. Nechci, aby to takto vyznělo. Asociace TRIGON je seskupení několika občanských sdružení s dlouholetými zkušenostmi v oblasti pomoci a podpory lidem s handicapem. Před třemi roky jsme uzavřeli vzájemnou smlouvu s cílem zefektivnit meziresortní spolupráci v oblasti výchovy a vzdělávání, sociálních věcí a zdravotnictví. Naším společným úkolem je vytvořit silnou profesionální organizaci, srovnatelnou se zahraničními partnery, jakými jsou AFPE a Asociace Zlatý dešť z Francie, EPTA z Itálie, ARFIE z Bruselu. Mezi množstvím finančních prostředků, které získáme, a rozsahem činností existuje zřetelná přímá úměra: Více peněz znamená více

prospěšné práce, nebo ještě lépe – méně slibovat a více pomáhat.

To působí velmi sebevědomě.

Sebevědomí u mne není samozřejmostí, je takové, jaká je asociace.

Jaká bude podle vás funkce neziskového sektoru a Asociace TRIGON v příštích letech?

Jednoznačnou odpověď nezná v tuto chvíli asi nikdo. Za TRIGON mohu říct, že musíme chystat nové strategie a takové projekty, kterými dokážeme oslovit nejen handicapované, ale i poskytovatele finanční podpory. Přijdou za vámi rodiče s dospělým dítětem a mezi řečí se dozvíte, že jejich potomek skončil povinnou školní docházkou a nemá kde být. Rodiče pro něj nechtějí ústavní péči, ale menší zařízení, kde by mu bylo dobře. A to je náš cíl – rozšířit nabídku služeb a přizpůsobit požadavkům. V další fázi pak přesvědčit o potřebnosti projektu ty, kteří chtějí prostřednictvím svých peněz pomáhat. Chci, abychom se společně ještě více angažovali v zajišťování komplexnosti služeb od raného dětství až po seniorský věk. Pokud jde o školní mládež, pak jsou programy v Česku na velmi slušné úrovni.

A ostatní věkové kategorie?

V asociaci podporujeme hlavně začlenění dospělých handicapovaných do každodenního života. Náš záměr je dosáhnout u klientů co možná nejvyššího stupně samostatnosti a nezávislosti, a to formou předprofesní přípravy, ale i zaměstnávání, chráněného bydlení a poskytování asistenčních služeb. Ke spolupráci zveme také studenty ostravských škol se sociálním zaměřením a dobrovolníky. Asi z osmdesáti procent máme klienty s psychiatrickou diagnózou, pro které je návrat zpět do společnosti životní šancí. Jsem ráda, že díky naší pomoci je pro ně tento krok snadnější. Nezůstávají sedět doma, ale mohou denně přijít do naší dřevařské a textilní dílny, zahrát si s kolegy v Trigon bandu nebo VaDi-dle. V rámci společného projektu s ostravským úřadem práce zaměřeného na podporované zaměstnávání se nám od loňského září do konce roku podařilo najít práci pěti klientům ze třinácti. Znovu připomínám, že bez provázanosti a komplexnosti poskytovaných služeb se nepohneme dopředu. Dávno pryč je doba, kdy neziskové organizace vedli jen nadšení rodiče nebo dobrovolníci. Ale je pravda, že ne všechny neziskovky mají zájem cokoli změnit.

To je ale pohodlnější a hlavně bezproblémové.

Snad. To ovšem nic nemění na situaci, že mým velkým snem je, aby Asociace TRIGON měla svou vlastní kavárnu, kde byste nepoznali, že vás obsluhují lidé, kteří na tom byli ještě nedávno zdravotně špatně. Představuji si svorepublikovou kavárnu, ve které by byl zákaz používání notebooků, kde si dáte dobré kafe se zákuskem a přečtete denní tisk.

Výrazná profesionalizace neziskového sektoru, po kterém voláte, ovšem klade obrovské nároky na manažery a samotné pracovníky. Kde je hledáte?

Někdy mám pocit, že sehnat peníze na konkrétní projekt je lehčí, než získat kvalitního člověka. Zejména, když si uvědomíme, že

méně slibovat
a více pomáhat

mimochodem

Dáte si raději langustu nebo klasickou svíčkovou?

Ani jedno, ani druhé. Můj tatínek byl vynikající kuchař, a proto mám nejraději jednoduchá jídla z mého dětství. Rajsskou omáčku s těstovinami nebo žemlovku nikdy neodmítnu.

ironie osudu?

Vybaví se mi moje první zaměstnání. Po ukončení studia na gymnáziu jsem nesehnala jiné místo než práci v dřevařské dílně v Dubí. Hoblovala jsem fošny, zametala piliny, řezala na pásové pile. A dnes mohu v dřevařské dílně Asociace Trigon přispět svou radou.

Kdy své fantazii meze nekladete?

Zajímám se o bytový design. Nejvíce dávám průchod své fantazii při rekonstrukcích interiérů bytů.

Jaké budou letos evropské dny handicapu?

Doufám, že inspirující pro všechny, kdo se jich zúčastní. Prozradím pouze, že část programu bude zaměřena na „life style“.

v neziskovém sektoru jsou podprůměrné platy. Přitom požadujeme vysokoškolské vzdělání, kreativitu, všestrannost. Já jsem měla štěstí. Po roce a půl mám v asociaci profesionální tým lidí, o který se mohu opřít a který svou práci dělá s mimořádným nasazením.

Necítíte se příliš svázána, neuvažovala jste o zvolnění tempa?

To ne. Přípravuji se na doktorandskou zkoušku, začala jsem chodit do taichi. Mám radost ze svých už dospělých dětí, studují sice nepraktické vysoké školy, ale dělají to, co je baví. Nikdy mě nebrala neumytá okna, vygruntovaný byt a teplé večere na stole. Ráda si poslechnu hudbu nebo se podívám na film svého oblíbeného Woodyho Allena. Naleju si k tomu skleničku dobrého vína a užívám si klid. Jsem samotářská a nemám ráda, když mnou kdokoli manipuluje. Vidíte? Teď si uvědomuji, že přitom to někdy sama dělám. A když je toho na mne přece jen moc, sbalím si kufra a jedu do neznáma...

Text: M. Václavková
Foto: J. Zerzoň

Trigon band má za sebou už několik úspěšných vystoupení.

more assistance and fewer promises

At first, she did not want to talk about her privacy at all, but, then, the first hesitation disappeared like if waved off by a magic wand. It happened when the discussion turned to travelling and meeting people, sometimes completely unexpectedly, who, similarly like the Director of TRIGON Association Olga Rosenbergerová, love Hukvaldy, the place of birth of Leoš Janáček, movies directed by Miloš Forman, paintings by Jan Zrzavý, or books by the writer and poet Julius Zeyer.

Do you really mean it seriously? The name of Zeyer nowadays sounds almost like from a textbook? Is there not a bit of self-promotion in it?

I am not after an interesting image. Zeyer's Jan Maria Plojhar unveils characteristic features of our nation to me; they are not very flattering ones sometimes. I feel sympathy for him thanks to his attitude to petit bourgeois living style. In addition, he also inspires me, thanks to his travels abroad and knowledge of foreign cultures. My journeys to Italy, Spain or France had the similar character.

If I remember well, the musical band Trigon was put together after one of your journeys abroad.

Exactly. I met employees in protected workshops in France. It was fantastic not only because disabled people worked there, but they were also playing music at their leisure. This was the reason why I invited the Arkane band to Ostrava. They performed during the

European Disability Days last year. Several bands like that one met on the stage during the festive night called "We Understand Each Other" and our Trigon band enjoyed its first big moments there as well.

There are 50 thousand non profit organisations in the Czech Republic and new ones are founded all the time. You have been leading the very attractive TRIGON Association for the second year. Are you not a subject of envy by your less successful colleagues?

You can find envy everywhere and it shows, sometimes in a masked form, which always surprises me. I simply do not understand jealousy. The Roman rule suggests that when someone claims impossibility in doing something, he should not make obstacles to someone else who does it.

When leading, you must determine the route direction and look after not declared values. What kind of values do you stand for?

My father has influenced me a lot. He experienced a very hard childhood because he was grown up in an orphanage. I had heard from him, since I was very young, how important it is to remain decent in all life

circumstances, to help others, to be hard working, and to live our whole life in truth.

Is it not quite unrealistic in the current situation when everything depends on money?

I do not agree because these things do not mutually exclude themselves.

Well, tell us then how it is when you must fight for funds all the time.

It is not easy and that could be confirmed by many people involved in non profit organisations in the Czech Republic.

Isn't there any independent certification authority in the non profit sector? Could a sponsor find out how a non profit organisation manages donated money, if it is not all used for operational expenses, before he provides for a financial gift to the cause like, for example, education or housing of disabled people?

When someone decides on supporting any activities of the TRIGON Association, he always speaks about a specific project. We are a transparent and open organisation in which sponsors can verify how their funds are used. My experiences show that sponsors wish to give their money to specific causes. We have to explain our activities to them beforehand. Then, it depends on what he or she is interested in. Some sponsors wish to support workshop equipment, while others purchase musical instruments or equip the multi-medial room. Funds used for operations of the organisation come mostly from subsidies provided to us by the city of the region.

For example, there are organisations called Charity Watchdogs in US. They organise inspections and mark non profit

organisations. Then, they publicise the results on publicly accessible web pages.

When the assessment of non profit organisations is conducted by experts from an independent organisation, sponsors and subsidy providers learn about the quality of services organised by individual non profit organisations and this is very good. In Bologna, for example, the city announces tenders on the provision of specific services for disabled people. There is the x number of non profit organisations making their bids, but only the best one is selected and it gets the subsidy for the period of three years. If you know that you have enough money for operations and employee wages for a longer period, it positively influences the quality of provided services.

The current belief of many non profit organisations that they would get big subsidies from public budgets also in future is probably wrong. Municipalities and the government are not the only ones who could help with the funding.

Certainly, sponsoring makes one of the important sources of funding. The Association, but also no other non profit organisation, is unable to function without the support coming from multiple sources. Funds from the European Union are just another important resource. However, in this case the door is in fact closing in front of us because every project must be pre financed first. Don't get it wrong, non profit organisations generally are in a very difficult position when they wish to arrange for a credit. Not to mention the high imposed interests. The question is if we should even try for such a big financial risk.

Is it not an excuse? The implementation of short-term projects extending later could be a possibility how to manage the system of feedbacks. Then, it should be enough to find money for the funding of the first one. Does it mean that the non profit sector is still in the position of a suppliant?

No, it is not. I do not wish to come to that conclusion. The TRIGON Association associates several societies of citizens having long-term experiences in the area of assistance and support of disabled people. We have concluded a mutual agreement three years ago. Its objective has been more inter-sector efficient cooperation in the area of education, social work and healthcare. Our joint task has been the creation of a strong professional organisation which could become comparable with our partners abroad like AFPE and the Golden Rain Association in France, EPTA in Italy, or ARFIE in Brussels. The rule of proportion exists between the amount of funds, which we get, and the scope of our activities: More funds mean more successful work, or put even better – more assistance and fewer promises.

This sounds pretty self-confidently.

The self-confidence is not a platitude in my case. It depends on the situation in the Association.

In your opinion, what will be the function of the non profit sector and that of the TRIGON Association in future years?

Nobody knows a clear answer to that. I can say, on behalf of TRIGON, that we must prepare new strategies and projects with which we will be able to address not only disabled people, but also providers of the financial support. We were visited, for example, by parents with their adult child and learned, during the discussion, that the child had finished the compulsory school education and did not have any place to live. The parents did not wish to put the child into an institutional care and preferred some smaller asylum where the child would feel well. And this has been our goal – to extend the offer of services and to adjust to clients' requirements. In the next stage, we will wish to stress the need of a project determined for those who want to help us with their money. I wish to get mutually more involved in the organisation of complex services, from early childhood to the age of seniors. The programmes for the school attending youth are of a very good standard in the Czech Republic.

And what about other age categories?

Trigon supports mainly the inclusion of adult disabled people into the daily life. Our plan is to achieve the highest possible self-sufficiency and independence of our clients in the form of the so-called pre professional preparation, but also in their employment, protected housing and the provision of assisting services. We call on students from Ostrava's schools having the social care focus and volunteers to cooperate

with us. About 80% of our clients have psychiatric diagnoses and their return back into the society means their chance of life. I am happy that, thanks to our assistance, this step gets easier for them. They do not stay at home, but they can come every day to our wood-processing or textile workshops, they can play music with colleagues in the Trigon band, or get involved in the theatre VaDidlo. We have succeeded, within the joint project conducted with the Job Centre in Ostrava, in supporting and finding jobs for five clients out of thirteen ones in the period from the last September to the end of the last year. I wish to remind you once again that we would not move forward without the interconnection and the complexity of the provided services. The times when non profit organisations

were managed only by enthusiastic parents of disabled children and volunteers are long gone. However, it is also the truth that not all non profit organisations wish to change their affairs.

But that would be more comfortable and without problems.

Maybe. But it does not change the fact that my big dream is to have an own coffee shop for the TRIGON Association. It should be a coffee shop in which you would not know that you are served by people whose health was very bad a short time ago. I imagine building a coffee shop, in the pre war style, where you could not use your notebook, but where you could order a nice cup of coffee with some sweets and read daily newspapers.

However, the strong professional character of the non profit sector, which you wish to achieve, puts huge demands on managers and employees. Where do you look for your co-workers?

Sometimes I feel that finding money for a specific project is easier than the finding of team workers. Do not forget that there are below-average wages in the non profit sector, while we ask for the university education, creativity, and versatility. After one and a half year, I have been lucky having a professional team of people in the Association, who support me and who do their work extremely well.

Don't you feel too busy? Have you not thought about a slower pace?

Oh no, I have not. I am preparing for my doctor's exams and I have started attending the tai-chi lessons. I enjoy my adult children who unfortunately study not very practical university courses, but they do what they enjoy. I have never worried about dirty windows in my flat or hot dinner on the table. I enjoy music and watching my favourite Woody Allen. I like to have a glass of good wine and I highly value some calm moments. I am a solitude preferring person and I do not like someone else managing me. You see? And I have just realised that I do that to others sometimes. When I feel that it is all too much for me, I pack my suitcase and travel somewhere, where I do not know it...